

Hals
Arkiv

Huse og gårde i Holtet

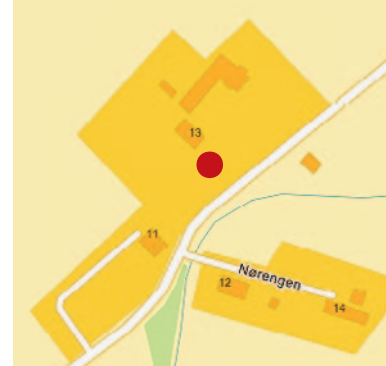
Teksten er baseret på indsamlinger foretaget af Tove Michelsen, Orla Poulsen og Klem Thomsen.

Tekst af Klem Thomsen

Redigering og billedvalg af Asbjørn Thomsen

Nøringen 13, Aagaard, Holtet

Gåser By, Øster Hassing, matrikel nummer 5g

Aagaard på Nøringen 13, Holtet, fotograferet 1948-1952.

Foto:
Aalborg Luftfoto,
Det kgl. Bibliotek,
Hals Arkiv, B22641.

I 1912 erhverver Niels Peter Andersen ejendommen på nutidens Aalborgvej 203. Nogle år senere stykker han en parcel fra sin hovedmatrikel, matr. nr. 5a.

1918/1919

Den 13. februar 1918 underskrives en købekontrakt, hvormed "Proprietær Niels Peter Andersen til Holtet i Gaaser" sælger en parcel til "Landmand Lars Peter Dahl af Holtet". Handlen drejer sig om "den Sydlige Del af Kærlodden som ligger imellem Marken og den nordre Del af Kæret som jeg [sælgeren] beholder tilbage og saaledes at Køberen faar det ham paaviste jordstykke af Areal ca. 55 Td. Land geom. Maal". Det solgte jordstykke overtages straks af køberen, "saaledes at han saa snart han ønsker det kan begynde Jordens Behandling og opføre Bygninger derpaa". End-

videre følger "10 Tdr. Sædehavre" med i handlen, ligesom der i købekontrakten er en indførsel omkring vejret til vejen "der fra Hals Landevej fører over til min Sælgerens tilbageblivende Ejendom" og fælles vedligeholdelse af samme samt medafbenyttelsesret af broen, "som lægges over Aaen af Parterne paa fælles Bekostning". Købesummen aftales til 325 kr. pr. tønne land "geom. Maal efter Opmaaling i Marken af Landinspektører". Skødet underskrives den 10. marts 1919 og tinglæses ¹⁾ den 14. marts. Af dette fremgår, at købesummen bliver 22.370,21 kr., da "der solgte Areal andrager 379690 m²", knap 69 tønder land. Det fremgår også, at ejendommen består af matr. nr. 5g i Gåser ejerlav med et hartkorn ²⁾ på 1 tønne, 1 fjerdingkar og 2¼ album samt

1) Tinglæst. I dag bliver et skøde udfærdiget af en advokat, underskrevet hos denne og senere tinglyst i retten. Tidligere blev skødet ført ind i tingbogen af tingskriveren i retten, derpå læst op og underskrevet. Et dokument var før Tinglysningsloven af 1926 tinglæst, når det var oplæst i et offentligt retsmøde.

2) Hartkorn betyder egentlig "hårdt korn", altså brødkorn, men tidligere var tønne hartkorn en enhed for værdien af landbrugsjord (en kombination af jordens areal og ydeevne). I den lange periode, hvor al betaling foregik som byttehandel med konkrete varer var det nødvendigt med et fælles værdimål. Man besluttede at sammenligne alle varer med værdien af det såkaldte "hårde korn" eller *hartkorn*. Hartkorn måltes i tønder (ikke at forveksle med tønder land). 1 tønne = 8 skæpper = 32 fjerdingkar = 96 album. Hartkorn blev brugt som skattegrundlag på landbrugsjord frem til 1903, men vedblev mange år derefter med at blive indskrevet i skøder som udtryk for jordens bonitet (ydeevne).

Nøringen 13 har i 1974 fået indsat et større vindue ud mod haven.

Foto:
Sylvest Jensen,
Det kgl. Bibliotek.
Hals Arkiv, B22636.

matr. nr. 12 af Hals ejerlav med et hartkorn på 2¼ album.

Formentlig har Lars Peter Dahl bebygget parcellen kort efter købet. Ved folketællingen den 1. februar 1921 finder vi nemlig den ugifte Peter Dahl (ved folketællingen i 1901 bærer han navnet Lars Peter Larsen) som landbruger på en ejendom på Holtet. Der må være tale om ejendommen på Nøringen 13, for på tællingskommisærernes rute er nærmeste nabo nemlig Andreas Andreasen på Nøringen 14.

Sammen med Peter Dahl bor hans moder Mette Larsen, der er aftægtskone, hans søster Trine Dahl (ved folketællingen i 1901 bærer hun navnet Ane Katrine Larsen), der er husbestyrerinde, samt en tjenestekarl. Familien Larsen, senere Dahl, havde tidligere boet på ejendommen på Nordkær 12, som enken Mette Larsen overtog i 1900 og afhændede omkring årsskiftet 1917-1918.

1924

Ved en købekontrakt, som underskrives 29. februar 1924 sælger gårdejer Lars Peter Dahl på Holtet en del af sin ejendom til gårdejer Peter Jensen af Øster Hassing, nemlig "40 Tdr. Land af Marklodden af Matr. Nr. 5g regnet fra Markloddens sydlige Grænse". Dette betyder, at Lars Peter Dahl sælger over halvdelen af sin ejendom fra og beholder resten, og på det frasolgte står de nyopførte bygninger. Som en del af handlen overtager Lars Peter Dahl køberens ejendom på Hølundvej 7 i Øster Hassing, men denne ejendom videresælger han senere samme år. Med den solgte ejendom på Holtet medfølger "de derpaa staaende Bygninger med Tilbehør, hvorunder Komfur, Kakkelovne, Grubegyde, Gødning, Avl, Afgrøde, Rodfrugter, Kartoffler, Besætningen, Avlsredskaber, Maskiner, Mejeriredskaber, Vogne og Seletøj, idet Lars

Peter Dahl alene fratager foruden sit Indbo 2 Heste, 1 Ko, 1 So, ¼ af den Havre der er tærsket og bliver tærsket i Foraaret, ¼ af Kartofflerne, ¼ af Gødningen, 1 Vogn, 1 Plov, 1 Hakkelsesmaskine, 1 Gig, og de Høns der er udover 100". Ved dette mageskifte³⁾ er "den til Peter Jensen solgte Ejendom ansat til 40000 Kr. og den til Lars Peter Dahl solgte Ejendom ansat til 11000 Kr.". Skødet underskrives den 28. juli 1924 og tinglyses den 1. august. Af dette fremgår, at den af Peter Jensen købte ejendom nu - ifølge landbrugsministeriets skrivelse af 27. juni 1924 - består af "Matr. Nr. 5g Gaaser By, Østerhassing Sogn for Hartkorn 5 Skp. 2 Fdk. 2½ Alb.".

³⁾ Mageskifte er at bytte fast ejendom eller dele heraf. Der vil ofte være tale om, at den ene part betaler et beløb til den anden part for en værdiforskel mellem de to ejendomme.

Aagaard på Nørengen 13 fotograferet i 1990.

Foto:
Ariel Luftfoto,
Det kgl. Bibliotek.
Hals Arkiv, B22638.

Sælgeren Lars Peter Dahl beholder ved denne handel de nye udstykninger matr. nr. 5i (Nørengen 25) og matr. 5k (Nørengen 17), mens køberen Peter Jensen overtager matr. nr. 5g (Nørengen 13). Fra sidstnævnte parcel udstykkes senere matr. nr. 5l (Nørengen 15) og matr. nr. 5p (Nørengen 11). Alle de fem nævnte ejendomme stammer således fra den udstykning, som Lars Peter Dahl købte i 1918.

Køberen Peder Jensen var i 1894 blevet gift med Karoline Petra Jensen. Han er født i 1868 på Øster Hassing Kær på ejendommen Abildkær på Houvej 225 ved Øster Hassing, mens hustruen er født i 1872 i Thisted amt.

Ægteparret får børnene Jens Peter Jensen i 1895, Anton Marius Jensen i 1896, Christian Jensen i 1897, Anna Kirstine Jensen i 1898, Jakob Jensen i 1899,

Ejnar Jensen i 1901, Marie Elise Jensen i 1907 og Olga Jensen i 1913.

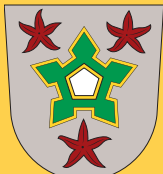
De ældste syv børn er født på Øster Hassing Kær, alle på Abildholtsminde, også kaldet Annexgaarden, med adressen Houvej 229 ved Øster Hassing, som Peder Jensen ejede i perioden 1895-1913. Den yngste datter er derimod født i Hammer sogn. Familien vender senere, efter datterens fødsel, tilbage til Øster Hassing, hvor Peter Jensen i perioden 1919-1924 ejer ejendommen på nutidens Houvej 295 (ejendommen er nedrevet omkring 2010). I samme periode ejer han stedet på Hølundvej 7, som indgår i ovennævnte mageskifte.

Ved folketællingen i 1925 finder vi landbrugeren Peter Jensen på ejendommen på Nørengen 13 sammen med hustruen Karoline Petra Jensen og fire hjemmeboende børn: Anton Marius, Christian, Marie

Elise og Olga. Ved folketællingen i 1930 er der tre hjemmeboende børn: sønnen Jakob som er fodermester, sønnen Ejnar som er forkarl, og datteren Olga som er medhjælper.

I 1931 stykker Peder Jensen parcellen matrikel nummer 5l - Nørengen 15 - fra sin ejendom, og denne parcel sælges til sønnen Ejnar Jensen. Det tilbageværende hartkorn på matr. nr. 5g er herefter 3 skæpper, 2 fjerdingkar og $\frac{3}{4}$ album.

Ifølge de offentlige registre er ejendommens bygninger fra 1934. Disse oplysningerne er tit tvivlsomme for ældre huse og er det formentlig også her. For det første er stedet jævnfør ovenstående beretning bebygget omkring 1919, og bygningerne er næppe udtjente allerede 15 år senere. Desuden ses kun hjemtages et lån på 2.800 kr. i 1933, næppe nok til et større husbyggeri.

Nørengen 13
fotograferet i
april 2025.

Foto:
Tove Michelsen,
Hals Arkiv, B22643.

1939

Ved skøde tinglyst 12. april 1939 sælger Peder Jensen ejendommen til sin søn Jakob Jensen. Foruden matr. nr. 5g er der også anpart i matr. nr. 194t i Hals ejerlav, formentlig en tørvelod.

Køberen, ungkarl og avlsmedhjælper på Holtet, Jakob Jensen (født 1899) var i maj 1937 blevet gift med pigen, husassistent af Gandrup, Agnes Thominie Christensen (født 1912).

Dette ægtepar fik datteren Ingrid Karoline Jensen i september 1937. Ved dåben angives faderen at være avlsmedhjælper på "Aagaard" i Holtet, hjemme hos forældrene; dette er i øvrigt det eneste sted i kilderne, hvor ejendommens navn er fundet. Da sønnen Søren Thøger Jensen fødes i 1944 på Holtet, er faderen blevet gård-ejer.

Ved folketællingen i 1940 bor ægteparret Agnes og Jakob Jensen på ejendommen på Nørengen 13 med datteren Ingrid samt husfaderens ugifte storebror Jens Peter Jensen, som er skovarbejder i Hals Nørreskov.

I 1947 frastykkes matr. nr. 5p - Nørengen 11 - fra ejendommen, og denne frastykning sælger Jakob Jensen til sin broder Jens Peter Jensen.

I 1968 køber Jakob Jensen parcellen på Sønderkovvej 272 i Holtet by. Denne er på dette tidspunkt endnu ikke bebygget. Dette sker først i 1973, hvorefter Agnes og Jakob Jensen er klar til at afhænde ejendommen på Nørengen 13.

1974

Ved skøde tinglyst 28. marts 1974 overtager Flemming Sørensen ejendommen. Han er gift med forgængerens datter,

Ingrid Karoline Jensen. Flemming Sørensen er lærer på Gandrup skole.

Ved overtagelsen angives ejendommen at bestå af matr. nr. 5g i Gåser ejerlav, med et jordtilliggende på 15.125 m², knap 3 tønder land, så forgængerens Jakob Jensen må have frasolgt det meste af landbrugsjorden.

1988

Ved skøde tinglyst 6. december 1988 overtager Keld Grøn ejendommen.

2012

Den 1. april 2012 overtager Maria Therese Wallem og Kasper Ammitzbøll Rasmussen stedet på Nørengen 13 i lige sameje.

Stedet består i dag [oktober 2021] af matr. nr. 5g i Gåser ejerlav med et jordtilliggende på 15.125 m², knap 3 tønder land, dvs. at ejendommens størrelse har været uændret siden 1974.